

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

460

Vragen van de leden **Groothuizen** en **Sjoerdsma** (beiden D66) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de Minister van Buitenlandse zaken over *het artikel «De uit zee opgepikte migranten moeten wel ergens van boord kunnen, waarschuwen Nederlandse reders»* (ingezonden 18 juli 2019).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid), mede namens de ministers van Infrastructuur en Waterstaat en van Buitenlandse Zaken (ontvangen 22 oktober 2019). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 3578.

Vraag 1

Kent u het artikel «De uit zee opgepikte migranten moeten wel ergens van boord kunnen, waarschuwen Nederlandse reders»?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat tussen juni en november 2018 13 procent van de migranten werd gered door een commercieel schip, tegen drie procent in diezelfde periode een jaar eerder? Zo nee, welke cijfers heeft u daarover?

Antwoord 2

Het kabinet beschikt niet over dergelijke cijfers.

Vraag 3 en 4

Wat is er precies gebeurd bij het incident, waarbij een koopvaardijship is gekaapt? Is dit vaker voorgekomen?

Hoeveel incidenten zijn bekend waarbij het redden van migranten door koopvaardijshipen vervolgens heeft geleid tot spanningen aan boord?

¹ Trouw, 16 juli 2019, <https://www.trouw.nl/nieuws/de-uit-zee-opgepikte-migranten-moeten-wel-ergens-vanboord-kunnen-waarschuwen-nederlandse-reders-bb187a15/>

Antwoord 3 en 4

Dit schip (de ElHiblu² vaart niet onder de Nederlandse vlag. De precieze toedracht van het incident is daardoor niet bekend. Incidenten waarbij het redden van migranten door koopvaardij schepen heeft geleid tot spanningen aan boord worden niet centraal geregistreerd. Het is dan ook niet mogelijk vast te stellen om hoeveel incidenten het gaat. Een onveilige situatie aan boord kan ontstaan wanneer de schepen onvoldoende zijn uitgerust om voor langere tijd grote groepen mensen aan boord te hebben. Dit kan ook voor koopvaardij schepen gelden wanneer drenkelingen zich langere tijd aan boord bevinden.

Vraag 5

Hoe beoordeelt u het pleidooi van de Nederlandse reders voor voldoende veilige havens om reddingsacties van de koopvaardij tot een goed einde te brengen?

Antwoord 5

Het kabinet steunt dit pleidooi. Het is ook in lijn met de inzet van het kabinet om te komen tot een structurele oplossing voor ontschepping in de EU, maar ook in andere landen om de Middellandse Zee.

Vraag 6

Welke stappen gaat u, al dan niet in EU-verband, zetten om ervoor te zorgen dat er veilige havens zijn voor de spoedige ontschepping van geredde migranten?

Antwoord 6

Kortheidshalve verwijst het kabinet naar de meest recente correspondentie hierover via het Schriftelijk Overleg met uw Kamer ter voorbereiding op de informele JBZ-raad van 18-19 juli jl. als ook het verslag van deze bijeenkomst.³ Zoals toegelicht in dit verslag, hebben deze bijeenkomsten niet geresulteerd in een tijdelijk mechanisme dat, wat het kabinet betreft, kan bijdragen aan de gewenste structurele oplossing voor ontschepping. Het kabinet zal blijven aandringen op een mechanisme waarin een zo groot mogelijke groep, zo niet alle lidstaten, haar verantwoordelijkheid neemt. Inclusief de lidstaten van aankomst. Daarnaast blijft het kabinet voorstander van een algemeen verdelingsmechanisme waarin bij aankomst middels een verplichte grensprocedure onderscheid wordt gemaakt tussen kansrijke asielzoekers, kansarme asielzoekers en irreguliere economische migranten. Hierbij draagt het kabinet tevens uit dat herplaatsing alleen aan de orde is wanneer een lidstaat onder aanhoudende, disproportionele druk staat.

Vraag 7

Welke andere maatregelen kunt u nemen om de veiligheid, zowel van migranten als koopvaardij schepen, te vergroten?

Antwoord 7

Zoals bij uw Kamer bekend heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat om veiligheidsredenen recentelijk veiligheids- en bemanningseisen gesteld aan schepen die stelselmatig drenkelingen aan boord nemen. Dit vergroot de veiligheid. Daarnaast mag worden verwacht dat een structurele oplossing voor de herverdeling van drenkelingen in Europa ertoe zal leiden dat sneller een veilige haven gevonden kan worden waar migranten ontscheept kunnen worden. Dit kan betekenen dat het verblijf van deze mensen aan boord kortstondig wordt. Ook dit vergroot de veiligheid. Over de laatste stand van zaken over deze discussie, is uw Kamer geïnformeerd via de aanbiedingsbrief van het verslag van de informele JBZ-raad van 18-19 juli jl.

Vraag 8 en 10

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de EUNAVFOR MED Sophia missie?

² Trouw, 16 juli 2019, <https://www.trouw.nl/nieuws/de-uit-zee-opgepikte-migranten-moeten-wel-ergens-vanboord-kunnen-waarschuwen-nederlandse-reders--bb187a15/>

³ Kamerstuk 32 317, nr. 568.

Op welke wijze probeert u het mandaat van deze missie te verlengen en daarbij weer tot de inzet van schepen te komen om drenkelingen te redden en mensensmokkel te bestrijden?

Antwoord vraag 8 en 10

Kortheidshalve verwijst het kabinet naar de beantwoording van vergelijkbare vragen als onderdeel van het Schriftelijk Overleg met uw Kamer ter voorbereiding op de informele JBZ-raad van 18-19 juli jl. als ook naar de beantwoording van schriftelijke vragen van het lid Groothuizen over dit onderwerp.⁴ Daarbij moet worden aangetekend dat het mandaat van operatie Sophia is gericht op het bestrijden van mensensmokkel en niet op de redding van drenkelingen. Laatst is een internationale verplichting die voortvloeit uit het internationaal zeerecht. Voor Nederland is het van belang dat afspraken over operatie Sophia niet vooruitlopen op een structurele oplossing voor ontscheping in de EU conform de conclusies van de Europese Raad van juni 2018 en ook niet vooruitlopen op onderhandelingen over het Gemeenschappelijke Europees Asiel Stelsel (GEAS). Inmiddels heeft het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) van de EU besloten om het mandaat van Sophia voor 6 maanden onveranderd te verlengen.

Vraag 9

Welk effect heeft, naar uw verwachting, het hervatten van patrouilles met schepen van EUNAVFOR MED Sophia op de veiligheid van koopvaardij schepen?

Antwoord 9

Het mandaat van Sophia is onveranderd verlengd voor zes maanden. Het kabinet wijst er op dat ook het beschermen van koopvaardij schepen geen onderdeel is van het mandaat van de missie. Het kabinet beschikt niet over informatie over het effect van patrouilles in Sophia op de veiligheid van koopvaardij schepen.

Vraag 11

Kunt u deze vragen zo snel mogelijk, maar uiterlijk voor 20 augustus 2019 beantwoorden?

Antwoord 11

Nee.

⁴ Kamerstuk 32 317, nr. 567 en Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 2134